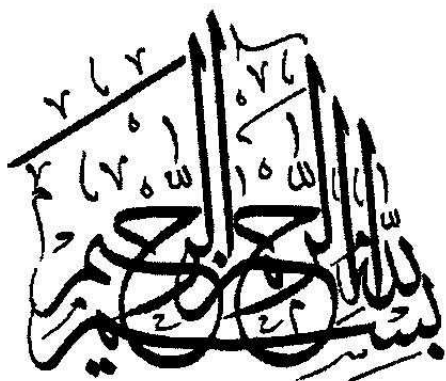

www.ketab.ir

نهی بر فساد

زهرا عباسی

احسان عباسی

محمدصادق حاجب فرد

سرشناسه	: عباسی، زهرا، ۱۳۴۷-
عنوان و نام پدیدآور	: نهی بر فساد/ زهرا عباسی، احسان عباسی، محمدصادق حاجب فرد.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات شریفزاده، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	: ۸۹ ص.
شابک	: ۴۵۰۰۰ ریال: 978-622-7721-51-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۸۸] - ۸۹
موضوع	: قاعده دلالت نهی بر فساد
موضوع	: امر به معروف و نهی از منکر
موضوع	: *Enjoining what is good and prohibiting what is evil
موضوع	: حکم حکومتی
موضوع	: Act of state
شناسه افزوده	: عباسی، احسان، ۱۳۶۷-
شناسه افزوده	: حاجب فرد، محمدصادق، ۱۳۷۰-
رده بندی کنگره	: ۴/BR۵۵
رده بندی دیویی	: ۹۹۸/۳۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۷۹۹۶۶۱

انتشارات شریفزاده

نام کتاب	: نهی بر فساد
تالیف:	: زهرا عباسی - احسان عباسی - محمدصادق حاجب فرد
ناشر:	: شریفزاده
سال انتشار	: چاپ اول - ۱۴۰۱
شمارگان	: ۵۰۰
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۷۷۲۱-۵۱-۵
قیمت	: ۴۵۰۰۰ تومان

«کلیه حقوق برای انتشارات شریفزاده محفوظ است»

مرکز پخش و فروش: تهران - خ انقلاب - روبروی سینما بهمن - جنب بانک صادرات - پ

۱۳۵۶ کتابفروشی محسن - تلفن ۰۲۱-۶۶۴۹۲۶۶۲

فهرست مطالب

۷	دیباچه
۹	گفتار اول - مفاهیم و کلیات
۹	بخش اول - تاریخچه نهی در اسلام
۱۰	بخش دوم - روش کاربرد نهی در قرآن و قانون
۱۱	۱- دلالت و معنای آن
۱۱	۲- اقسام دلالت
۱۳	۳- عرض و انواع آن
۱۴	بخش سوم - ماده و صیغه نهی
۱۵	۱- ظهور صیغه نهی در تحریم
۱۶	۱-۱- ظهور نهی در تحریم به دلالت عقلی
۱۷	۱-۲- ظهور نهی در تحریم به دلالت وضعی
۱۷	۱-۲-۱- حقیقی بودن نهی در تحریم
۱۸	۱-۲-۲- حقیقی بودن نهی در تمامی معانی
۱۸	۲- مفاد و مطلوب نهی چیست؟
۱۹	۱-۲- تعریف کف نفس و ترک فعل
۱۹	۲-۲- فرق کف نفس با ترک فعل
۱۹	۳-۲- دلیل قائلین به ترک فعل
۲۰	۲-۴- اشکال بر نظریه ترک فعل و جواب آن
۲۰	۲-۵- دلیل قائلین به کف نفس
۲۱	۳- انواع نهی
۲۳	۱-۳- انواع نهی مولوی
۲۳	۱-۱-۳- اقسام نهی مولوی نفسی
۲۳	۱-۲-۳- اقسام نهی تحریمی
۲۴	۱-۳-۳- اقسام نهی تنزیهی
۲۴	۲-۳- حکم ارشادی
۲۶	بخش چهارم - صحت و فساد و معنای آن

۲۷	۱- تقابل صحت و فساد
۲۸	۱-۱- قائلین بر عدم و ملکه
۲۸	۱-۲- قائلین بر تضاد
۳۰	۲- صحت و فساد در عبادات و معاملات
۳۱	۳- صحت و فساد، امر انتزاعی
۳۱	۳-۱- دلایل قائلین به تفضیل
۳۳	۳-۲- دلایل قائلین به انتزاع عقلی
۳۳	بخش پنجم- لفظی و عقلی بودن دلالت نهی بر فساد
۳۴	۱- لفظی بودن دلالت نهی بر فساد
۳۵	۲- عقلی بودن دلالت نهی بر فساد
۳۷	۳- عقلی و لفظی بودن دلالت نهی بر فساد
۳۸	بخش ششم- نزاع انواع نهی در دلالت بر فساد
۳۹	۱- ورود و خروج نهی تنزیهی در دلالت نهی بر فساد
۴۰	۲- قائلین بر خروج نهی تنزیهی
۴۱	۳- ورود و خروج نهی غیری در دلالت نهی بر فساد
۴۲	۳-۱- دلیل ورود نهی غیری
۴۲	۳-۲- دلیل خروج نهی غیری
۴۳	۴- دلیل خروج نهی تبعی از بحث دلالت نهی بر فساد
۴۵	گفتار دوم- عبادت
۴۵	بخش اول- معانی عبادت
۴۶	۱- انحاء متعلق نهی در عبادت
۴۷	۱-۱- نزاع در انحاء متعلق نهی در عبادت
۴۷	۱-۱-۱- ادله قائلین بر ورود انحاء متعلق نهی
۴۹	۱-۱-۲- ادله قائلین بر تفضیل متعلق نهی
۴۹	۱-۲-۱-۱- نفس، متعلق نهی در عبادت
۴۹	۱-۲-۲-۱-۱- جزء عبادت، متعلق نهی در عبادت
۵۰	۱-۲-۳-۱-۱- شرط، متعلق نهی در عبادت

۵۱	۱-۲-۴- وصف ملازم، متعلق نهی در عبادت
۵۳	بخش دوم- نزاع انواع نهی در بحث دلالت نهی بر عبادت
۵۳	۱- دلالت نهی مولوی نفسی بر فساد در عبادت
۵۳	۲- نهی مولوی تشریعی
۵۴	۱-۲- دلالت نهی مولوی نفسی تحریمی بر فساد در عبادت
۵۵	۲-۲- دلالت نهی نفسی تحریمی، نفسی و غیری
۵۵	۲-۳- دلالت نهی تحریمی غیری، اصلی و تبعی
۵۶	۳- بحث دلالت نهی نفسی تنزیهی بر فساد در عبادت
۵۷	۴- نهی ارشادی در عبادت
۶۱	گفتار سوم- معنای معامله
۶۱	بخش اول- شرایط صحت معامله
۶۲	بخش دوم- نزاع در انحاء متعلق نهی در معاملات
۶۲	۱- متعلق نهی، نفس سبب در معاملات
۶۴	۲- متعلق نهی، مسبب در معامله
۶۵	۳- متعلق نهی، اثر معامله
۶۷	بخش سوم- نزاع انواع نهی در بحث نهی در معاملات
۶۷	۱- حرمت مولوی، تکلیفی
۶۷	۱-۱- نهی در مقام ثبوت در معامله
۶۹	۱-۲- نهی در مقام اثبات در معاملات مولوی
۶۹	۲- نهی ارشادی در معاملات
۷۲	۳- دلیل نقلی بر اثبات دلالت نهی بر فساد
۷۵	گفتار چهارم- حکم حکومتی
۷۵	بخش اول- تعریف حکم حکومتی
۷۷	بخش دوم- خصوصیات احکام حکومتی
۷۸	بخش سوم- تفاوت احکام حکومتی و احکام اولیه
۷۹	بخش چهارم- تفاوت احکام حکومتی و احکام ثانویه
۷۹	بخش پنجم- نظریه ها در باب احکام حکومتی

دیباچه

در شریعت اسلام، از جانب شارع مقدس خطاب به مکلفین به خاطر رسیدن به سعادت دنیوی و اخروی، نواهی گوناگون به کرات بیان شده است که برای تحقق و رسیدن به اهداف عالیه انسان‌ها باید از آن نواهی الهی امتناع ورزند. یقیناً نواهی وارده بر اعمال آدمیان دلالت بر حرمت را دارد و به سبب همین حرمت انسان‌ها از آن‌ها اجتناب می‌ورزند اما مسئله این است که گاه در بعضی مواقع انسان منجر به حرمت تکلیفی می‌شود که در این باب آنچه که قابل ذکر است عبارت است از این که در چه زمانی این حرمت تکلیفی دارای حرمت وضعی خواهد بود. همانطور که در احکام دین مشخص و روشن است انواع نهی به امور مختلفی تعلق می‌گیرد بنابراین باید اول بررسی شود که این امور می‌تواند کدام یک از موارد باشد و بعد کدام یک از انواع نواهی بعد از تعلق به این امور حرمت وضعی را به دنبال خواهند داشت. این امور به دو دسته هستند: ۱- عبادات ۲- معاملات

نهی در عبادات: در دین اسلام عبادتی مختلف برای تأمین سعادت بشری در نظر گرفته شده است، اما بعض عبادات متعلق بهی قرار می‌گیرند در این باب آنچه که قابل بررسی می‌باشد این است که معنای عبادت چه می‌باشد و آنچه که از عبادت، متعلق نهی قرار می‌گیرد چیست و کدام یک از انواع نهی در نزاع وارد است که تمامی این موارد بر اساس شاخص و ملاکی مورد بررسی قرار می‌گیرد. اما ملاک و مناطی که در اینجا مد نظر علما است، عبارتند از این که، ۱- آنچه سبب بطلان و فساد آن عبادت است خود نهی باشد. ۲- تمامی انواع نهی در نزاع وارد هستند. چرا که نهی، دلالت بر مبعوضیت و آنچه مبعوض مولی است مبعود هم خواهد بود و مبعوضیت با صحت در یک امر قابل جمع نیست و با مقربیت و معراجیت منافات دارد. بر اساس این کبری و صغری عقلی بیان می‌شود هر نوع نهی به عبادت البته نفس عبادت تعلق گیرد حقیقتاً باعث فساد و بطلان است.

نهی در معاملات: در اینجا نیز قبل از هر چیز باید در باب معنا و ارکان معامله مواردی را در نظر گرفت و بعد از آن، اصل بر این است که دانسته شود در این مورد متعلق نهی چیست؟ اگر متعلق نهی اثر در معاملات باشد نهی وارد شده سبب فساد و بطلان معامله خواهد بود مانند این که نهی از ازدواج یا زنی که در عده دیگری است پس در این نهی، آنچه منهی عنه است استمتاع می‌باشد که اثر نکاح خواهد بود. بنابراین وقتی اثری بر این عقد دیده نمی‌شود یقیناً سبب فساد و بطلان عقد خواهد بود و همچنین اگر نهی وارد شده در معاملات، نهی مولوی تحریمی باشد مسبب بطلان معامله است چرا که در بقیه انواع نهی آنچه که سبب بطلان است نهی نیست پس نمی‌توان آن نوع از نهی را وارد نزاع نمود.

اما در آخر معاملات، سخنی در باب نواهی احکام حکومتی مطرح می‌باشد همانطور که روشن است در شریعت اسلام در زمان غیبت امام زمان ولی فقیه سطره تام بر امور جامعه دارد و در زمان حساس و

مقتضیات خاص احکام حکومتی صادر می‌کند، که حتی بر مجتهدین دیگر نیز لازم الاطاعه خواهد بود. حال نواهی آمده در احکام حکومتی دال بر فساد هستند یا نه؟ یا به عبارت دیگر آنچه که می‌خواهیم در این کتاب بررسی کنیم آن است که ببینیم در احکام حکومتی نواهی وارد شده از جانب ولی فقیه علاوه بر حرمت تکلیفی، حرمت وضعی نیز بر آن بار می‌شود یا نه؟

باشد که این مختصر مفید فایده ره‌جویان طریقت علم و دین قرار گیرد و توانسته باشیم که حق مطلب را آن‌گونه که شایسته و بایسته است بیان نموده باشیم.

زهرای عباسی

احسان عباسی

صادق حاجب فرد